

Miljøforvaltningens arbeid for bærekraftig bruk av kystsonen

Bergen 29-30 nov 2007

Anne Britt Storeng, Direktoratet for naturforvaltning

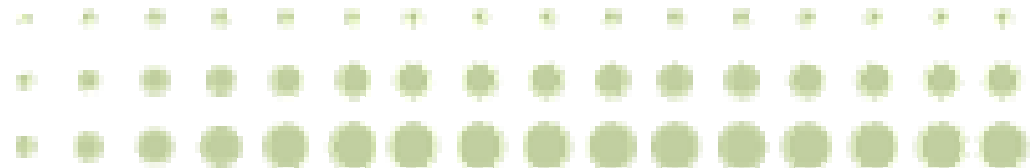
Foto: Erling Svensen

Foto: NIVA

Foto: Erling Svensen

Utfordringer

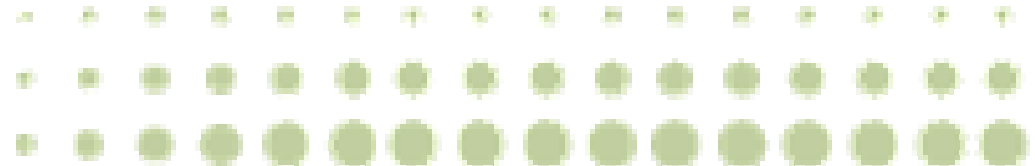
Økende press på kystområdene

Foto: Scanstoch photo

- Bebyggelse
- Mudring, dumping, forbygging
- Næringsvirksomhet
- Rekreasjon
- Turisme
- Utslipp
- Klima

KUNNSKAPSMANGEL

Riksrevisjonen

dok 3:11 (06-07)

- Arealutvikling er ikke bærekraftig
- Strandsonen (vassdragsbeltene, snaufjellet) og store sammenhengende naturområder bygges fortsatt ned
- Tilgjengelighetene til strandsonen reduseres
- Nedbyggingen har konsekvenser for:
 - Friluftsliv
 - Kulturminner og kulturmiljøer
 - Biologisk mangfold

Tradisjonell forvaltning av kysten

- Sterke sektorer
- Forvaltning etter sektorlovverk (saltvannsfiske-, naturvern-, akvakultur-, petroleumslov m.m.)
- Liten tradisjon for arealplanlegging
- Lite vern av kysten
- Store endringer i økosystemene, sterk menneskelig påvirkning (overfiske, habitatendringer, sjøfugldødelighet, kystlandskapet forfaller/gror igjen)
- Nye næringer utvikles (olje/gass, havbruk, vindkraft m.m.)

Dagens lovverk for forvaltning av kystsonen

- **Arealforvaltning**
 - Naturvernloven (naturreservater, landskapsvernområder, nasjonalparker)
 - Plan- og bygningsloven (byggeforbud i 100-m beltet, kommuneplan LNF/NFFFA, reguleringsplaner)
 - Akvakulturloven (konsesjon for lokalitet)
- **Områdevis arts- og bestandsforvaltning**
 - Saltvannsfiskeloven (korallrev, hummerreservater, andre arts- og redskapsreguleringer)
 - Kontinentalsokkelloven (tareforskriften)
 - Naturvernloven (dyrelivsfredning)

Miljø forvaltningens fokus

Foto: Erling Svensen

- **Kunnskapsoppbygging**
- **Overvåking**
- **Vern**

Kunnskapsoppbygging

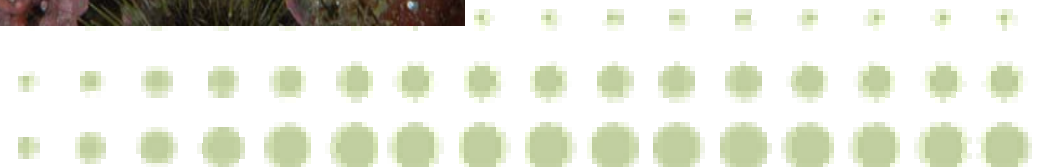
Foto: Morten Ekker

Foto: Bjørn Gulliksen

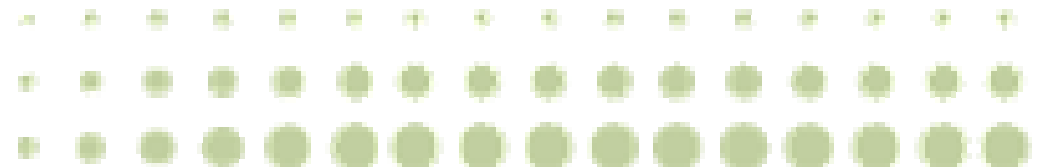
Foto: Scanstoch photo

St. meld. 42 (2000-2001) om biologisk mangfold sektoransvar og samordning

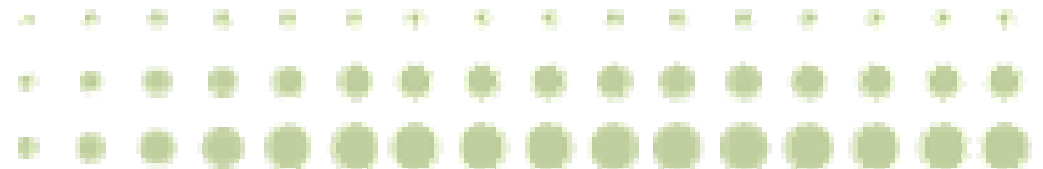
**Etablere et nytt kunnskapsbasert
forvaltningssystem for å hindre unødig tap av
biologisk mangfold**

2010 målet

Norge har forpliktet seg til å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010. En tiltaksplan for å nå dette ble presentert i St.meld. nr 21 (2004-2005) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand*. God kunnskap om det biologiske mangfoldet er en forutsetning for å kunne sette inn effektive tiltak. **Kartlegging og overvåking** av det biologiske mangfoldet utgjør grunnmuren i det **kunnskapsbaserte forvaltnings-systemet** som vi nå er i ferd med å bygge opp.

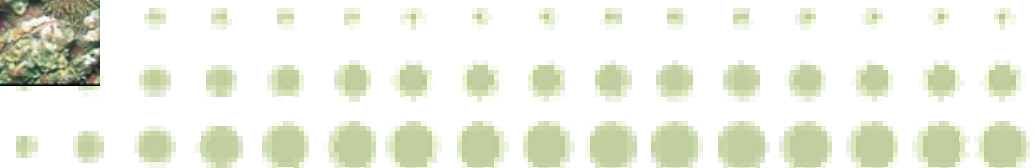

Kartlegging

- Utvalgte marine naturtyper

I løpet av programperioden 2007-2010 skal utvalgte marine naturtyper i halvparten av Norges kystkommuner være ferdig kartlagt. Det skal foreligge god kunnskap om naturtypenes verdi for bruk i beslutningsprosesser som omfatter kystsonen

Kartlegging

- Fremmede arter
- Truede arter

Skoleprosjekt

Foto: Eivind Aug, NIVA

- Littoralbasseng / Fjærebasseng
- Skolens virksomhet går inn under **'Nettverk for miljølære'** som Utdanningsdirektoratet står bak.

Overvåking

Foto: Morten Ekker

- Vanndirektivet
- SEAPOP
- Kystovervåkingsprogrammet
– SFT
- Overvåking av biologiske mangfoldet (plan)
- Forvaltningsplaner

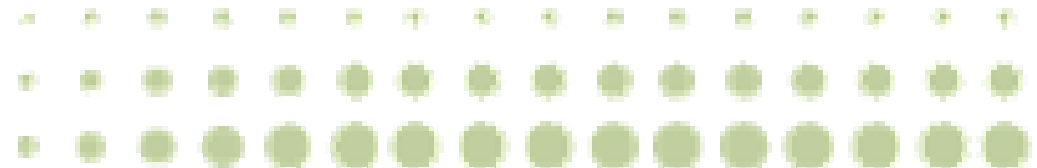

Overordnede nasjonale målsettinger for vern

Forankret i nasjonal politikk gjennom en rekke stortingsmeldinger, bl.a.:

- ***Vern av norsk natur (1980)***: Sikre representativt utsnitt av variasjonsbredden i norsk natur (tematiske vp + marin)
- ***Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge (1992)***: Nasjonalparkplanen, over 50 større områder
- ***Vern og bruk i kystsona (1999)***: Kombinasjon av vern og bruk, klarsignal marin verneplan
- ***Rent og rikt hav (2002)***: Gjentatt marin verneplan
- ***Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand (-2007)***: Et representativt utvalg av norsk natur skal vernes for kommende generasjoner – nasjonalt resultatmål

Vern

- **Fylkesvise verneplaner for bl.a.**
 - Sjøfugl
 - Våtmark, havstrender
 - Kystverneplaner (No, Tr) m.fl.
- **Nasjonalparkplanen**
 - Ytre Hvaler (også noe sjøbunn)
 - Delområder med overflate sjø
- **Marin verneplan (kun sjø)**
 - 6 områdekategorier
 - Vern/beskyttelse etter flere lovverk

